

PRIMERA NIDIFICACIÓ D'ÀNNERA BLANCA (*Tadorna tadorna*) A FORMENTERA (BALEARS) EN 1995

Sijpko Wijk*

SUMMARY.- *First nesting of Shelduck (Tadorna tadorna) in Formentera (Balearic Islands) in 1995.* Following the colonisation of Ibiza, one pair of Shelduck (*Tadorna tadorna*) at the Estany Pudent in 1995 produced the first breeding record for Formentera. Given the particular conditions of the nesting area, a permanent colonisation is doubtful.

Key words: Shelduck, *Tadorna tadorna*, breeding range, Formentera (Balearics).

* Apartat 29, 07860 Sant Francesc, Formentera (Balears), Espanya.

INTRODUCCIÓ

L'ànnera blanca (*Tadorna tadorna*) s'ha expandit com a reproductor a Espanya, probablement des de la Camargue (França) (WALMSLEY, 1987). La primera confirmació de la cria a Espanya fou al Delta de l'Ebre (Catalunya) el 1972 (COLOM i FERRER, 1974). Posteriorment els registres de nidificació s'han anat ampliant pel lllevant espanyol (MUNTANER *et al.*, 1983), (ROBLEDANO i CALVO, 1989), CALVO i ROBLEDANO, 1991). El 1986 se va censar una població reproductora de més de 10 parelles a l'est i sudest d'Espanya (ROBLEDANO i CALVO, 1989).

La primera dada segura de nidificació a les illes Balears correspon a Eivissa l'any 1989 (ESTARELLAS *et al.*, 1989/90). Posteriorment han criat el 1994 (PALERM i MARTÍNEZ, 1995) i el 1995, encara que aquests dos darrers anys les nierades no tengueren èxit, morint els polls abans de ser volanders. El 1995 s'ha comprovat per primer cop la reproducció d'una parella a Formentera.

ÀREA D'ESTUDI I MÈTODE

L'Estany Pudent és una llacuna natural de 3,5 km². En temps passat fou modificat com a alimentador de les salines que fa més de 10 anys que es troben fora d'ús. La seva salinitat actual és de dues a tres vegades superior a la de la mar.

A l'interior de l'estany hi ha un canal de circumvalació l'amplada del qual varia entre 1 i 250 m, amb una profunditat que oscil·la entre 0,1 i 1 m. Les voreres d'aquest canal són dics de pedres. El dic situat entre el canal i l'estany no té vegetació i se troba en avançat estat de deteriorament. En l'estiu el nivell de salinitat en aquest canal és, aproximadament, cinc vegades superior a la de la mar. A continuació, i més a prop de la costa, hi ha un altre dic que separa aquest canal de circumvalació i el canal de retenció. El costat que dona al canal de circumvalació és una paret vertical de 1,25 m d'altura mentre que l'altre costat del dic té una pendent suau amb vegetació halòfila. La funció d'aquest canal és la de retenir l'aigua de

pluja que ve de terrenys més alts, per la qual cosa se formen algunes basses salobres envoltades de vegetació típica del saladar, especialment de salicornia.

Des de fa anys l'ànnera blanca està present durant curts períodes a la tardor i l'hivern (sobretot en novembre i desembre), en quantitats d'un a 14 exemplars. Es troba quasi sempre al canal de circumvalació, a la zona més ampla, cabussant per cercar l'aliment que deu estar format majoritàriament per *Artemia salina*. Per descansar les ànneres blanques se situen al dic que separa l'estany i el canal de circumvalació, a uns 250 m cap a l'interior. L'altura d'aquest dic que separa les dues zones, impedeix als polls accedir a la vegetació, quedant limitada la seva dieta a l'aliment que troba a l'estany.

De forma metòdica s'han realitzat observacions cada setmana durant tot l'any 1995, excepte entre el 20 d'abril i finals de maig i entre el 14 de setembre i el 28 d'octubre.

RESULTATS I DISCUSSIÓ

El 1995 les observacions d'ànnera blanca nidificant a l'Estany Pudent foren:

- 29 de juny, 2 i 13 de juliol: 2 adults i 6 polls (que el 29-VI tenien poc més de 3 setmanes d'edat) al canal de circumvalació el primer dia, i descansant en el dic per introduir-se a l'aigua els altres dos dies.

- 20 de juliol: 2 adults i 6 polls a l'estany. A més de 250 m de l'observador el mascle aixecà el vol, aproximant-se fins uns 10 m, i tornant altra vegada a l'estany. Els polls aletegen però no aixequen el vol.

- 3 i 23 d'agost: els polls volen sobre l'estany i se posen. El primer dia els acompanya un adult.

Les primeres observacions d'ànnera blanca s'efectuaren el 5 d'abril (dos exemplars). Després de la nidificació se veren exemplars els dies 2, 9 i 16 de novembre (d'un a 2 exemplars), i els dies 1, 7, 13, 22 i 29 de desembre (de 5 a 9 exemplars).

Després dels intents de cria de l'ànnera blanca a Eivissa, la seva expansió a les Pitiüses, com ja ha passat al lllevant ibèric, és evident. Però aquesta observació de cria d'una parella a Formentera, el 1995, és més probable que es tracti d'un cas aïllat i excepcional que d'una colonització permanent, degut a què aquesta zona, malgrat estar inclosa dins la recentment declarada Reserva Natural, no té cap tipus de vigilància ni protecció efectiva, estant sotmesa a una fort pressió humana per part del turisme i de la caça. Per altra part, podria influir també el fet que els polls no tinguin accés a les voreres, per culpa del dic esmentat abans.

BIBLIOGRAFIA

- CALVO, J.F. i ROBLEDANO, F. 1991. Tarro blanco *Tadorna tadorna*. In URIOS, V; ESCOBAR, J.V.; PARDO, R. i GÓMEZ, J.A. (Ed.), *Atlas de las aves nidificantes de la comunidad valenciana*. Conselleria d'Agricultura i Pesca. Valencia.
- COLOM, L. i FERRER, X. 1974. Sobre nidificación de Tarro Blanco (*Tadorna tadorna*) en el Delta del Ebro. *Ardeola* 20: 336.
- ESTARELLAS, J.; FERNÁNDEZ, D. i PLANAS, B. 1989/90. Nidificación de *Tadorna tadorna* en Ibiza. *Boll. Soc. Hist. Nat. Balears*. Volum 33: 169-173
- MUNTANER, J; MARTÍNEZ-VILALTA, A. i FERRER, X. 1983. *Atlas dels ocells nidificants de Catalunya i Andorra*. Ketres Ed. Barcelona.
- PALERM, J. C. i MARTÍNEZ, O. 1995. Nidifica-

ció d'ànnera blanca (*Tadorna tadorna*) a
ses Salines d'Eivissa en 1994. *Anuari
Ornitològic de les Balears, 1994* Volum
9: 57:59.

ROBLEDANO, F. i CALVO, J.F. 1989. La expan-
sión del Tarro Blanco *Tadorna tadorna*

(L) como reproductor en España. *Arde-
ola*. Vol. 36 (1): 91-95.

WALMSLEY, J.G. 1987. Le Tadorne de Belon
(*Tadorna tadorna*) en Méditerranée occi-
dentale. *L'Oiseau et R.F.O.*, 57 (2): 102-
112.

(Rebut: 14.02.96; Acceptat: 04.03.96)